

HOTĂRÂREA 478 Din data de 21.10.2015

Dosar nr.: 388/2015

Petiția nr.: 4275/19.06.2015

Petent: T D

Reclamat: CM în calitate de președinte al Asociației Nevăzătorilor din România, Filiala Dâmbovița

Obiect: încălcarea dreptului petentului de a fi ales pe criteriul religios, prin organizarea acțiunilor doar în zilele de sâmbătă

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

I.1.1. T D, domiciliat în județul Dâmbovița.

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. C M, cu adresa de corespondență în județul Dâmbovița.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentul se consideră discriminat pe criteriul religios pentru că partea reclamată i-a încălcat dreptul de a fi ales pe criteriul religios, prin organizarea acțiunilor doar în zilele de sâmbătă.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Petentul a fost citat prin adresa înregistrată la CNCD sub nr. 4275/21.07.2015, iar partea reclamată a fost citată prin adresa înregistrată la CNCD sub nr. 4989/21.07.2015. La termenul de audieri din data de 11.08.2015, părțile nu s-au prezentat.

3.3. Procedura de citare legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1. Prin intermediul înscrisului înregistrat la CNCD sub nr. 4275/19.06.2015 petentul susține că este membru al Asociației Nevăzătorilor din România, Filiala Dâmbovița de peste 25 de ani.

Menționează că în cadrul acestei filiale (ca și în carul celorlalte filiale din țară) au loc, la fiecare 5 ani, alegeri pentru președinte și organele de conducere; alegerile se fac în baza principiului reprezentării, grupa fiind structura de bază.

Acesta susține că în județul Dâmbovița sunt peste 1500 de nevăzători și, potrivit statutului asociației și statutul filialei, toți nevăzătorii trebuie reprezentați în viitoarele organe de conducere și, toți au dreptul să aleagă și să fie aleși.

4.1.1.1. Susține că, în baza acestor principii mai sus menționate, anul acesta au avut loc alegeri (16 iulie) în Târgoviște, alegeri realizate de adunarea reprezentanților proveniți de la fiecare grupă care ar fi trebuit să îi cuprindă pe toți cei aproximativ 2000 de nevăzători din județ.

Potentul susține că președintele actual al Filialei Dâmbovița, domnul C, a organizat numai 3 grupe la care au fost prezenți aproximativ 11 persoane, dintre care au fost delegate 7 persoane din fiecare grupă, respectiv 21 delegați, aceste persoane reprezentând toți nevăzătorii din județ.

Precizează că a fost anunțat prin intermediul unui e-mail că a fost arondat unei grupe din orașul Târgoviște, grupă cunoscută petentului, dar nu și contracandidatului acestuia la funcția de președinte, domnul C.

Potentul susține că, din motive de conștiință, nu poate participa sâmbăta la astfel de întâlniri; petentul susține că l-a contactat telefonic pe reclamat pentru a-i aduce la cunoștință acest aspect, deși este de notorietate faptul că acesta aparține Bisericii Adventiste de peste 22 de ani, petentul și partea reclamată fiind, timp de 6 ani de zile, colegi la locul de muncă.

Acesta menționează că i-a solicitat în scris părții reclamate, pe adresa de e-mail a filialei, solicitând și număr de înregistrare. Potentul susține că nu a primit niciun răspuns în scris, ci a primit un răspuns verbal, prin intermediul telefonului, prin care a fost anunțat că a fost fixată ziua de sâmbătă deoarece este la final de săptămână și oamenilor le este mai ușor. Potentul susține că i-a precizat părții reclamate faptul că sfârșit de săptămână este și în ziua de duminică, răspunsul primit fiind că duminica este ziua de odihnă a reclamatului.

Potentul consideră că, astfel, i s-au încălcat dreptul la conștiință și dreptul de a alege și de a fi ales, prin fixarea zilei organizării grupei într-o zi de sâmbătă, partea reclamată cunoscând intenția acestuia de a candida la funcția de președinte. Consideră că, prin această modalitate, l-a eliminat ca și contracandidat la funcția de președinte; precizează și faptul că era singurul contracandidat al reclamatului.

4.1.1.2. Potentul susține că, o altă faptă de discriminare este aceea că nu are acces la adresele și numele, atât a celor din grupa la care a fost arondat, cât și a celor care fac parte din celelalte grupe; astfel, nu a putut să demareze o campanie în condiții de egalitate. Menționează și faptul că partea reclamată este președinte de 22 de ani și aceasta alcătuiește grupele „cum îi este mai la îndemână”

Potentul atașează documente la dosar.

4.1.2. Prin intermediul înscrisului înregistrat la CNCD sub nr. 5281/07.08.2015, petentul susține că cea de-a doua dată de organizare a grupei a fost programată tot într-o zi de sâmbătă. Susține că a solicitat schimbarea acestei date, atât părții reclamate, cât și președintelui structurii centrale a A.N.R., ambii refuzând rezolvarea pe cale amiabilă a acestui aspect; menționează că reclamatul a motivat fixarea

acestei date la solicitarea celorlalți membri, care au dorit să fie la sfârșit de săptămână, deși prima grupă s-a întrunit pe data de 15 mai (vineri). Consideră că s-a încălcat principiul egalității.

Petentul atașează documente la dosar.

4.1.2.1. Martora T V susține că cele precizate de petent cu privire la convorbirile telefonice dintre acesta și partea reclamată sunt adevărate.

4.1.3. Prin intermediul înscrisului depus la CNCD sub nr. 6058/21.09.2015, petentul susține că este membru al Asociației Nevăzătorilor din România din anul 1993 și, înainte de această dată, a fost membru al Filialei Prahova a Asociației Nevăzătorilor din România; precizează că a solicitat Filialei Dâmbovița o adeverință prin care să se arate calitatea sa de membru, cu precizarea datei de înscriere și până astăzi, solicitare la care nu a primit niciun răspuns.

Potentul susține că a fost obligat să facă cerere de înscriere în asociație și să semneze o adeziune, fără să i se precizeze însă că, potrivit statutului filialei, un membru are obligația să plătească cotizația doar pe anul în curs, adică din anul în care devine membru; precizează că acesta a plătit cotizația aferentă ultimilor 5 ani, retroactiv datei de reînscrisere în asociație, potrivit cererii impuse.

4.1.3.1. Acesta menționează și faptul că, potrivit statutului filialei, Filiala Dâmbovița avea obligația de a emite o decizie de suspendare și de remitere a acestei decizii celui în cauză, pentru ca acesta să aibă posibilitatea să o conteste în termen de 15 zile la Consiliul Director al ANR și în instanță; susține că această decizie, în cazul său, nu a fost emisă niciodată. Astfel, arată că nu și-a pierdut niciodată calitatea de membru.

Consideră că obligarea acestuia de a face cerere de înscriere în asociație a fost o „stratagemă” a reclamatului, prin care să îl împiedice să candideze la funcția de președinte; astfel, a fost împiedicat să candideze pentru funcția dorită, deoarece una din condițiile pentru a putea candida era să ai calitatea de membru 5 ani înaintea alegerilor.

Potentul consideră că stabilirea întâlnirilor cu grupul din care făcea parte doar în zile de sâmbătă (datele de 16 și 23 mai fiind ambele într-o zi de sâmbătă) constituie o acțiune de discriminare asupra sa, reclamatul cunoscând faptul că acesta aparține Bisericii Adventiste de ziua a șaptea și că nu poate desfășura o astfel de activitate, în afara bisericii, în ziua de sâmbătă.

Consideră că, prin convocarea acelorași oameni, partea reclamată a reușit să obțină aceleași rezultate de fiecare dată. Potentul consideră că aceste practici folosite de partea reclamată sunt discriminatorii.

Potentul atașează documente la dosar

4.2. Susținerile părții reclamatei

4.2.1. Prin intermediul înscrisului înregistrat la CNCD sub nr. 5286/07.08.2015, partea reclamată susține că, în fapt, petentul nu are o activitate neîntreruptă de 25 de ani în cadrul Filialei Dâmbovița, așa cum susține în cadrul sesizării, în perioada 2011-2015 nu a mai avut calitatea de membru și nu a mai participat la nicio activitate a Asociației, deoarece nu a mai plătit cotizația aferentă acestei perioade la termenele prevăzute în statut.

Menționează că, pentru a fi reprimit în cadrul Asociației Nevăzătorilor din România, Filiala Dâmbovița, petentul a formulat o cerere, la data de 17.02.2015, prin care solicita reprimirea în Asociație în calitate de membru, cerere care în urma

analizării a fost admisă; precizează că, ulterior (la data de 30.03.2015) petentul a semnat și completat adeziunea pentru a fi membru, dată la care a achitat și cotizațiile aferente.

4.2.1.1. În ceea ce privește susținerile petentului în legătură cu discriminarea creată asupra sa prin stabilirea grupelor și a zilelor de desfășurare a Adunării Generale, partea reclamată susține:

- componența grupelor, conform statutului Asociației, trebuia să conțină un număr semnificativ de membri, având o structură de minim 10 persoane, numărul reprezentanților și data întrunirii acestora fiind stabilite prin hotărârea Consiliului Director al Asociației Nevăzătorilor din România, Filiala Dâmbovița;

- la nivelul Filialei Dâmbovița, raportat la numărul de 600 de membri, au fost înființate 3 grupe, dintre care una la nivel rural și două la nivel urban, conform statutului;

- pentru cele două grupe de membri din mediul urban au fost stabilite ca date ale desfășurării adunării grupelor, în vederea alegerii reprezentanților în Adunarea Generală a Filialei Dâmbovița, datele de 16 și 23 mai 2015;

- petentului i s-a dat posibilitatea astfel să opteze la care din cele două date dorește să participe, astfel încât să fie trecut în tabelul membrilor;

- deoarece petentul a precizat că în data de 16.05.2015 nu se poate prezenta, acesta a fost înscris în grupa din 23.05.2015, grupă compusă din 34 de membri, lucru ce i-a fost comunicat și petentului (data și locul desfășurării acestei adunări);

- ulterior, petentul a solicitat modificarea datei și tabelul cu grupa din care face parte, solicitare la care i s-a răspuns, indicându-i că data a fost stabilită ținându-se cont de mai multe criterii, printre care cel legat de faptul că o parte din membri înscriși în acea grupă lucrează și nu pot participa într-o zi lucrătoare la o astfel de acțiune. În ceea ce privește tabelul solicitat i s-a adus la cunoștință că acesta nu poate fi comunicat, însă toate cele trei tabele privind componenta grupelor sunt afișate la sediul filialei și pot fi consultate de oricare membru cotizant;

- la nivelul județului există 1721 de persoane cu handicap de vedere, însă doar 425 sunt membri ai Asociației și doar aceștia au dreptul de a fi aleși și de a alege în cadrul filialei;

- majoritatea activităților în cadrul filialelor Asociației Nevăzătorilor din România și nu numai la Filiala Dâmbovița se desfășoară în ziua de sâmbătă, lucru cunoscut și de petent și precizat și de Asociației Nevăzătorilor din România în adresa nr. 207/20.05.2015 ce a fost comunicată, datorită programului de lucru al membrilor, precum și al personalului filialelor. Astfel, la nivelul Filialei Dâmbovița, Adunările Generale ale grupelor au fost stabilite, la cererea membrilor, la sfârșitul săptămânii, pentru ca membrii să poată participa fără probleme și nicidecum pentru a îngrădi în vreun fel participarea unui anume membru;

- faptul că, datorită convingerilor religioase, petentul a ales să nu se prezinte la Adunarea Generală a grupei din care făcea parte, nu poate fi interpretat ca un act discriminatoriu față de acesta;

- o condiție regăsită în statut este aceea că *„...pot fi aleși nevăzători cu o vechime minimă de cinci ani consecutiv în Asociație, începând cu vârsta de 23 de ani și fac dovada prin calități intelectuale și o activitate anterioară semnificativă în favoarea Asociației că pot reprezenta interesele nevăzătorilor...”*

Partea reclamată atașează documente la dosar.

V. Motivele de fapt și de drept.

5.1. În fapt, Colegiul director reține faptul că petentului i-a fost încălcat dreptul la libertatea de gândire, conștiință și religie și dreptul la libertatea de întrunire și de asociere de către partea reclamată, prin organizarea acțiunilor doar în zilele de sâmbătă.

5.2. Colegiul C.N.C.D. se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de **articolul 14** privind interzicerea discriminării, a apreciat că potrivit jurisprudentei sale, **discriminarea presupune tratarea diferită, fără o justificare obiectivă și rezonabilă, a unor persoane aflate în situații relativ similare** (a se vedea cauza *Orsus și alții v. Croația*, hotărârea din 16.03.2010, precum și cauza *Willis v. Marea Britanie*, nr. 36042/97, § 48, ECHR 2002-IV, cauza *Okpisz v. Germania*, no. 59140/00, § 33, 25 octombrie 2005). Articolul 14 nu interzice ca statele membre să trateze diferit grupuri de persoane cu scopul de a corecta "inegalități de fapt" între acestea. Întrădeavăr, în anumite situații, **eșecul, în sine, de a încerca corectarea inegalităților prin tratament diferit, poate da naștere unei încălcări a Articolului 14** (a se vedea cauza "*relating to certain aspects of the laws on the use of languages in education in Belgium*", § 10; cauza *Thlimmenos v. Grecia*, no. 34369/97, § 44, ECHR 2000-IV; cauza *Stec și alții v. Marea Britanie* [GC], no. 65731/01, § 51, ECHR 2006-VI). Statele contractante dispun de o marjă de apreciere pentru a analiza dacă și în ce condiții diferențele aplicate unor situații similare justifică un tratament diferit.

5.3. Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.**

5.4. Colegiul Director are în vedere dispozițiile O.G. nr.137/2000, republicată, pentru prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, care la **art.1 alin.2** prevede că "*Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării, sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: ... d) drepturile civile, în special: (vii) dreptul la libertatea de gândire, conștiință și religie;...(ix) dreptul la libertatea de întrunire și de asociere;*", la **art.2 alin.1** prevede că „*Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe baza de rasa, naționalitate, etnie, limba, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârsta, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice*”, iar la **art. 2 alin.4:** „*Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale*”.

5.5. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările

ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constituive ale art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

5.6. Colegiul director a analizat conținutul petiției și a reținut că petentul este nemulțumit de modul în care partea reclamată a acționat prin stabilirea întâlnirilor cu grupa la care acesta a fost arondat doar în zile de sâmbătă, petentul apaținând unui cult religios care nu îi permite efectuarea de activități în ziua a șaptea (sâmbăta) și anunțând partea reclamată despre această situație.

Colegiul director reține și susținerile părții reclamate, prin intermediul cărora arată că pentru cele două grupe de membri din mediul urban (una dintre ele fiind grupa la care petentul a fost arondat) au fost stabilite ca date ale desfășurării adunării, în vederea alegerii reprezentanților în Adunarea Generală a Filialei Dâmbovița, datele de 16 și 23 mai 2015 (aceste date fiind stabilite la cererea membrilor la sfârșitul săptămânii) și că, astfel, i s-a dat posibilitatea petentului să opteze în ce dată dorește să participe.

Analizând cele susținute de către reclamat, Colegiul director constată că atât data de 16 mai 2015, cât și data de 23 mai 2015 au picat în zile de sâmbătă.

Colegiul reține și faptul că din cele trei grupe existente, doar pentru cele două grupe de membri din mediul urban au fost stabilite ca date ale desfășurării adunării zile de sâmbătă, pentru cea de-a treia grupă fiind fixată o întâlnire pe data de 15 mai 2015, care a fost într-o zi de vineri.

5.7. Colegiul observă că în prezenta speță, comportamentul pasiv al părții reclamate cu privire la solicitările petentului de a stabili adunările în alte zile decât cele de sâmbătă îl defavorizează pe petent, nejustificat, în comparație cu alte persoane, astfel fiind încălcat principiul egalității între cetățeni exercitat, în prezenta speță, principiu exercitat față de dreptul la libertatea de gândire, conștiință și religie și dreptul la libertatea de întrunire și de asociere.

5.8. În speța de față, referitor la încălcarea dreptului de asociere al petiționarului, dreptului de a candida și dreptului de a alege și de a fi ales și efectelor pe care le-a generat această încălcare, Colegiul director cu unanimitate de voturi, **constată săvârșirea faptei de discriminare**, potrivit prevederilor art. 1 alin. (2), pct. VII și IX și art. 2 alin. (4) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată și sancționarea părții reclamate **cu avertisment (cu 6 voturi pentru sancțiunea cu avertisment și 3 voturi pentru amendă contravențională).**

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20. alin.2 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele prezentate constituie discriminare în conformitate cu prevederile **art. 2 alin 4**, coroborată cu **art. art. 1 alin. (2), pct. VII și IX din O.G. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată
2. Sancționarea părții reclamate **cu avertisment** ;
3. Prezenta hotărâre se va comunica tuturor părților;

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

THEODORA BERTZI - Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

MANOLE PETRE FLORIN – Membru

POPA CLAUDIA SORINA - Membru

Motivele de fapt și de drept, redactate de: P.F.M./B.B

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Verificat SCSRP